

Vacsaín Fliú

Eolas do Dhaoine
atá i mBaol

Rialtas na hÉireann
Government of Ireland

Eolas do dhaoine atá i mbaol

2024-2025

Maidir leis an mbileog seo

Cuireann an bhileog seo eolas ar fáil maidir le vacsaín an fhliú shéasúraigh. Tá sí dírithe ar na daoine siúd ar chóir dóibh an vacsaín a fháil, cathain agus conas ar féidir í a fháil, mar aon le heolas áisiúil eile.

Léigh go cúramach í.

Céard is fliú séasúrach ann?

Is breoiteacht an-tógálach é an fliú séasúrach, arb é an víreas fliú is cúis leis. Ionfhabhtaíonn an víreas na haerfheadáin agus na scamhóga.

Scaiptear i measc an phobail é i rith an tséasúir fliú. De ghnáth, tosaíonn an séasúr fliú ag tús mhí Dheireadh Fómhair agus críochnaíonn sé ag deireadh mhí Aibreáin.

An féidir leis an bhfliú a bheith ina chúis le tinneas tromchúiseach?

Is féidir leis an bhfliú a bheith ina chúis le tinneas tromchúiseach agus le haimhréidheanna sláinte a d'fhéadfadh duine a chur i mbaol a mbáis, cuir i gcás níúmóine, broincíteas agus, go fíorannamh, athlasadh na hinchinne (einceifealaíteas).

Tig leis an bhfliú drochthionchar a bheith aige ar fhadhbanna ainsealacha sláinte freisin.

Is mó an seans go mbuailfidh na haimhréidheanna tromchúiseacha sin daoine áirithe, lena n-áirítear daoine atá 60 bliain d'aois agus níos sine, mná torracha, agus daoine a bhfuil riocht sláinte ceilte orthu, amhail diaibéiteas agus galar ainsealach scamhóg.

Cén difear atá ann idir slaghdán agus an fliú?

De ghnáth, tosaíonn slaghdán diaidh ar ndiaidh mar scornach thinn agus mar shrón phlúchta nó mar shrón atá ag sileadh agus is éadrom go maith iad na hairíonna de ghnáth.

Tagann airíonna fliú ar dhuine go tobann i bhfoirm fiabhrais, pianta sna matáin, tinneas cinn agus tuirse ollmhór. Uaireanta, bíonn sé deacair idirdhealú a dhéanamh idir airíonna an fhliú agus airíonna COVID-19.

Céard é an vacsaín fliú?

Táirge is ea vacsaín a chabhraíonn le córas imdhíonachta (córas cosanta) an choirp dul i gcoinne ionfhabhtuithe. Athraíonn na víris fliú ó bhliain go bliain agus mar sin de, athraítear an vacsaín fliú chun cosaint a chur ar fáil ar thréithchineálacha nua an víris fliú a bhfuiltear ag súil leo.

Cén chaoi a n-oibríonn an vacsaín fliú?

Cabhraíonn an vacsaín fliú le do chóras imdhíonachta antasubstaintí (próitéin a théann i gcoinne ionfhabhtuithe) a chruthú. Má tá an vacsaín fliú faighte agat, agus má bhíonn teagmháil agat leis an víreas fliú, cosnaíonn an vacsaín ar an mbreoiacht thú.

Cé na daoine ar cheart dóibh an vacsaín fliú a fháil

Moltar an vacsaín fliú do na daoine seo a leanas:

- Daoine atá 60 bliain d'aois agus níos sine
- Páistí idir 2 agus 17 mbliana d'aois (tá tuilleadh eolais le fáil i mbileog eolais FSS maidir leis an vacsaín fliú do pháistí)
- Mná torracha (tá tuilleadh eolais le fáil i mbileog eolais FSS maidir leis an vacsaín fliú do mhná torracha)
- Daoine (daoine fásta agus páistí) a bhfuil riochtaí fadtéarmacha sláinte orthu amhail diaibéiteas, riochtaí ainsealacha croí, riochtaí ae, riochtaí duáin, galar ainsealach scamhóige, lena n-áirítear COPD, nó galair néareolaíocha
- Daoine a bhfuil ailse orthu
- Páistí atá ar chóireáil aspairín fadtéarmach
- Daoine a bhfuil a gcóras imdhíonachta lagaithe mar gheall ar ghalar nó cóireáil
- Daoine a bhfuil murtall orthu agus a bhfuil innéacs corpmhaise (BMI) os cionn 40 acu
- Daoine a bhfuil siondróm Down orthu agus páistí a bhfuil neamhoird néarafhorbartha measartha nó dian orthu
- Daoine a bhfuil cónaí orthu i dtithe altranais agus in institiúidí cúraim fadchónaithe eile
- Oibríthe cúraim sláinte
- Cúramóirí
- Daoine a chónaíonn le duine ar bith atá i mbaol ionfhabhtuithe fliú de bharr riocht sláinte
- Daoine a mbíonn dlúth-theagmháil rialta acu le héanlaith chlóis, éanlaith uisce nó muca.

Cad iad na vacsaíní fliú atá ar fáil an séasúr fliú seo?

Cuirfidh clár vacsaínithe an fhliú shéasúraigh FSS 2024 -2025 3 vacsaín ar fáil:

- Influvac Tetra, a chuireann Viatris ar fáil do dhaoine a bhfuil fadhbanna fadtéarmacha acu agus daoine 60 bliain d'aois nó níos sine
- An Vacsaín Fliú Cheathairfhiúsach (víorón scoilte, díghníomhaithe), a chuireann Sanofi ar fáil do dhaoine a bhfuil fadhbanna fadtéarmacha acu agus do dhaoine 60 bliain d'aois nó níos sine
- An vacsaín Fliú fuaidreáin sprae sróine Fluenz (caolaithe beo, sróine), a chuireann Astrazeneca AB ar fáil do pháistí idir 2 agus 17 mbliana d'aois

Cad chuige a bhfuil an vacsaín fliú de dhíth ar dhaoine atá 60 bliain d'aois agus níos sine?

Tá baol níos mó ann go mbeidh tinneas tromchúiseach, seal san ospidéal nó bás i gceist leis an bhfliú i gcás daoine atá 60 bliain agus níos sine. Is í an vacsaín fliú an chosaint is fearr i gcoinne an fhliú.

Cén fáth a gcaithfidh mná atá ag iompar clainne an vacsaín fliú a fháil?

Má tá tú ag iompar clainne, is mó an baol go dtiocfadh aimhréidheanna ort mar gheall ar an bhfliú. Is féidir leis an bhfliú dul i bhfeidhm ar do leanbh. D'fhéadfadh sé a bheith ina chúis le breith anabáí, breith réamhaibí nó marbh-bhreith fiú, mar shampla.

Cosnaíonn an vacsaín fliú mná atá ag iompar clainne i rith a dtoirchis agus cuireann sí cosaint ar fáil dá mbabaithe nuabheirthe freisin i rith na gcéad mhíonna dá saol.

Má tá tú ag iompar clainne, léigh bileog fliú FSS do mhná torracha.

Cé chomh sábháilte is atá an vacsaín fliú?

Tá an vacsaín fliú an-sábháilte. Tá vacsaíní fliú á dtabhairt le breis is 60 bliain anuas do na milliúin duine ar fud an domhain.

Cad iad na fo-iarmhairtí a bhaineann leis an vacsaín?

Is éadrom go maith iad na fo-iarmhairtí coitianta a tharlaíonn. D'fhéadfadh fo-iarmhairtí, lena n-áirítear tinneas, deirge nó at teacht ort san áit inar tugadh an t-ionfhabhtú duit, tar éis duit an vacsaín a fháil. D'fhéadfadh tinneas cinn, matáin phianmhara nó tuirse teacht ort chomh maith. D'fhéadfadh na fo-iarmhairtí sin a bheith ort ar feadh cúpla lá.

Is annamh a bhíonn frithghníomhuithe tromchúiseacha ann; buaileann frithghníomhú tromchúiseach ailléirgeach duine as gach milliún.

An féidir leis an vacsaín fliú an fliú a chur orm?

Ní féidir. Ní féidir leis an víreas fliú an fliú a chur ort.

Cén fáth a gcaithfidh mé an vacsaín fliú a fháil gach bliain?

Athraíonn na víris fliú a bhíonn á scaipeadh ó bhliain go bliain agus mar sin de, athraítear an vacsaín fliú gach bliain chun cosaint ar thréithchineálacha nua an víris fliú a chur ar fáil.

Cá fhad a thógann sé go dtí go dtosóidh an vacsaín ag obair?

Tosóidh an vacsaín ag obair laistigh de choicís.

An gcosnóidh an vacsaín fliú ar COVID-19 mé?

Ní chosnóidh. Ní chosnaíonn an vacsaín fliú daoine ar COVID-19. Tá sé tábhachtach an vacsaín fliú agus an vacsaín i gcoinne COVID-19 araon a fháil. Is amhlaidh sin toisc gur víris éagsúla is cúis leis an bhFliú agus le COVID-19.

Tig leis an bhfliú agus le COVID-19 a bheith ina gcúis le tinneas tromchúiseach agus, má thagann siad ort, seans go mbeidh ort dul isteach chun an ospidéal. D'fhéadfadh sé a bheith deacair idirdhealú adhéanamh idir comharthaí sóirt an fhlíú agus comharthaí sóirt COVID-19.

Más rud é gur tugadh an vacsaín i gcoinne COVID-19 duit, ba cheart an vacsaín fliú a fháil chomh maith go fóill.

Is féidir leat vacsaín i gcoinne COVID-19 a fháil ag an am céanna leis an vacsaín fliú má chuirtear ar fáil duit í.

Cé na daoine nár cheart dóibh an vacsaín fliú a fháil?

Má tháinig frithghníomhú tromchúiseach ailléirgeach (anaifiolacsas) ort roimhe seo i leith dáileog den vacsaín fliú nó i leith ceann ar bith dá comhábhair, **níor cheart** duit an vacsaín fliú a fháil.

Níor cheart dóibh siúd a bhfuil neodrópéine trom orthu (fuilchealla bána ar leith ar leibhéil ísle) aon vacsaín fliú a fháil; seachas iad siúd a bhfuil neodrópéine uath-imdhíonachta príomhúil orthu.

Ba chóir d'othair atá ag glacadh comhchoscairí seicphointe (e.g. ipilimumab agus nivolumab) labhairt lena dochtúir speisialtóra sula bhfaighfidh siad an vacsaín fliú, toisc go bhféadfadh líon na bhfrithghníomhuithe díobhálacha atá bainteach leis an imdhíonacht a bheith méadaithe.

Céard faoi dhaoine a bhfuil ailléirge uibheacha orthu?

Is féidir le formhór na ndaoine a bhfuil ailléirge uibheacha orthu an vacsaín fliú a fháil. Labhair le do dhochtúir ginearálta nó le do chóigiseoir.

Cathain ar chóir duit an vacsaín fliú a chur siar ar chúis éigin?

Is beag fáth atá ann go ndéanfaí an vacsaíniú fliú a chur siar. Má tá tú breoite, agus má tá do theocht os cionn 38°C, tá seans ann go gcaithfí an vacsaíniú a chur siar go dtí go mbeadh biseach ort.

Cá háit ar féidir liom an vacsaín fliú a fháil má táim i gceann de na grúpaí a moltar an vacsaín dóibh?

Tá an vacsaín fliú le fáil ó do dhochtúir teaghlaigh nó ó do chóigiseoir. Más oibrí cúraim sláinte tú, seans go gcuirfidh do láthair oibre an vacsaín ar fáil ag an obair.

Cé mhéad a chosnaíonn an vacsaín fliú?

Tá an vacsaín fliú agus an comhairliúchán le do dhochtúir ginearálta nó do chóigiseoir saor in aisce sa chás go moltar duit an vacsaín a fháil.

Socraigh coinne leis an dochtúir ginearálta nó leis an chóigiseoir atá agat anois.

Nod: Vacsaín níumacocúil

Má tá tú 65 bliain d'aois nó níos sine, nó má tá riocht fadtéarmach sláinte ort, ba chóir duit ceist a chur ar do dhochtúir teaghlaigh nó ar chóigaiseoir faoin vacsaín níumacocúil, atá mar chosaint ar níumóine. Is gnách nach gá duit an vacsaín níumacocúil a fháil ach **uair amháin**. Tig leat an vacsaín a fháil ar an lá céanna leis an vacsaín fliú.

Chun níos mó eolais a fháil, féach:

www.hse.ie/flu

Is féidir leat nasc chuig an mbileog faisnéise d'othair maidir leis an vacsaín a fháil freisin ag www.hpra.ie. Déan cuardach ar Influvac Tetra, Vacsaín Fliú Cheathairfhiúsach (víorón scoilte, díghníomhaithe) nó Fluenz.

Ráiteas Príobháideachais: Chun vacsaín a thabhairt go sábháilte agus chun na sonraí riachtanacha le haghaidh monatóireacht agus bainistiú vacsaíní a thaifeadh beidh an FSS ag próiseáil do shonraí pearsanta. . Beidh na sonraí go léir a phróiseálann FSS i gcomhréir leis an reachtaíocht um chosaint sonraí éagsúla lena n-áirítear na hAchtanna um Chosaint Sonraí 1988-2018, Rialachán (AE) 2016/679 (An Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí, RGCS), agus an tAcht um Aitheantóirí Sláinte, 2014. Próiseálfar do shonraí go dleathach agus go cothrom. Ní phróiseálfar na sonraí ach chun críocha sonracha lena n-áirítear chun vacsaíní a bhainistiú, cláir vacsaínithe a thuairisciú agus monatóireacht a dhéanamh orthu, cliaint a dhearbhu agus cúram sláinte a sholáthar. D'fhéadfadh comhroinnt sonraí idir ranna FSS tarlú freisin.

An Oifig Náisiúnta Imdhíonta

www.hse.ie/flu

Cód Ordaithe: HNI00719

Lúnasa 2024

